

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 29.03.2022, klo 14:36 - 16:54

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone, Hallituskatu 12

Käsitellyt asiat

- § 11 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- § 12 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 13 Porin Linjat Oy:n lippu- ja maksujärjestelmän esittely ja kehittämistarpeet**
- § 14 Selvityspyyntö koskien velvoitteita lippu- ja maksujärjestelmien taustajärjestelmä-/tunnistepohjaisuudesta sekä kertalippu- ja puolesta-asiointirajapintojen avaamisesta**
- § 15 Kuntalaisaloite: Porin kaupunki ja työmatkaetus verottajan ohjeen mukaan**
- § 16 Kuntalaisaloite koskien näkövammaisen matkustajan ja hänen saattajansa oikeutta maksuttomiin matkoihin joukkoliikenteessä Porissa**
- § 17 Kuntalaisaloite, eläkeläisten harrastusmahdollisuuksien ja kulkemisen parantaminen**
- § 18 Kokeilu: maksuton nopea Yyteri-bussi viideksi viikoksi kesällä 2022**
- § 19 Joukkoliikennejaoston lausunto valtuustoaloitteeseen: Aloite joukkoliikenneuudistuksen onnistumisen seurannasta; Meri-Pori koululaisten koulumatkojen sujuvoittaminen**
- § 20 Joukkoliikenneviranomaisen talouden toteuma vuonna 2021**
- § 21 Joukkoliikenneviranomaisen talousraportti tammi-helmikuu 2022**
- § 22 Joukkoliikennejaosto, kuntalaisaloitteiden raportointi 2021**
- § 23 Tiedoksi merkittävät asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Jussi Ihamäki, puheenjohtaja
Juha Hernberg
Jussi Viertola
Mari Nurmi, poistui 16:40
Mirva Virtanen
Tapio Lajunen
Tarja Grönblom, poistui 16:27
Sirpa Björkbacka
Ilpo Kyllönen, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Kristiina Laine, sihteeri
Jouni Kärki, joukkoliikennesuunnittelija
Merika Lanne
Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala
Arto Nurmi
Antti Salminen, joukkoliikennesuunnittelija
Johanna Jokelainen, yksikön päällikkö, yhteiset palvelut -yksikkö, poistui 16:12
Valtanen Jarno , liikennepäällikkö (teams), saapui 14:40, poistui 15:17

Poissa

Rasmus Forssell
Riikka Jokiainen, yksikön päällikkö, ympäristö- ja terveysvalvonta
Aino-Maija Luukkonen, kaupunginjohtaja
Seppo Salonen, yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö
Arja Laulainen, kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Jonna Vainio

Allekirjoitukset

Jussi Ihamäki
Puheenjohtaja

Kristiina Laine
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

31.03.2022

31.03.2022

Tapio Lajunen

Mirva Virtanen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on julkisilta osin nähtävänä Porin kaupungin verkkosivuilla alkaen
01.04.2022

Kristiina Laine

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 11

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 12

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Tapio Lajunen ja Mirva Virtanen (varalla Rasmus Forssell).

Pöytäkirja tarkastetaan 31.3.2022.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Tapio Lajunen ja Mirva Virtanen.

Pöytäkirja tarkastetaan 31.3.2022.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 4,09.02.2021
Joukkoliikennejaosto, § 13, 29.03.2022

§ 13

Porin Linjat Oy:n lippu- ja maksujärjestelmän esittely ja kehittämistarpeet

PRIDno-2021-468

Joukkoliikennejaosto, 09.02.2021, § 4

Valmistelijat / lisätiedot:

Seppo Salonen

seppo.salonen@pori.fi

yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Liitteet

1 TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy, vastaukset lippu- ja maksujärjestelmän kysymyksiin, liikesalaisuudet poistettu

2 Porin Linjat Oy, vastaukset lippu- ja maksujärjestelmän kysymyksiin, liikesalaisuudet poistettu

3 Lippu- ja maksujärjestelmien vertailu ja suositukset jatkotoimista, Humandigi Oy

Kaupunginhallitus on päättänyt kokouksessaan 12.10.2020 § 543 yleisen talousvastuun perusteella ja omistajaohjauksesta vastuullisena mm. että:

- Käyttöoikeussopimukset Porin paikallisliikenteestä ja Ulvila-Pori yhteysvälin liikenteestä irtisanotaan päättymään 6.6.2021.
- Hankintasopimus avoimesta joukkoliikenteestä tehdään Porin Linjat Oy:n kanssa alkaen 7.6.2021. Ensimmäinen hankintasopimus saattaa olla lyhytaikainen siirtymäajan sopimus ennen monivuotisen sopimuksen tekemistä.
- Kehottaa joukkoliikenneviranomaista aloittamaan neuvottelut ensisijaisesti TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n kanssa Waltti lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönotosta. Porin Linjat Oy ei jatka oman lippu- ja maksujärjestelmänsä kehitystä siltä osin, kun tavoitteena on tuottaa liikennepalvelulain 320/2017 § 157 mukainen teknologia, jolla lipputuotteen matkustusosoikeus on todennettavissa sähköisen viestintäverkon avulla taustajärjestelmästä.

Joukkoliikenteen järjestämistapamuutoksen valmistelu etenee keväällä 2021 ensimmäisen hankintasopimuksen sisältyvän linjaston suunnittelulla ja lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönottoon tähtäävillä toimenpiteillä. Koska käyttöoikeussopimus on irtisanottu, hankintasopimuksen arvoon ja sisältöön vaikuttava lippu- ja maksujärjestelmä ja siihen liittyvät käytännön toimet on ripeästi saatava liikkeelle.

Laki liikenteen palveluista 320/2017 157 § edellyttää yhteentoimivuuden edistämistä julkisissa hankinnoissa:

Tämän lain 181 ja 182 §:ssä tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen on huolehdittava siitä, että hankittaessa liikkumispalveluja tai niihin liittyviä lippu- ja maksujärjestelmiä tämän lain, hankintalain tai vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain mukaisesti on

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

tarjouspyynnössä, hankintailmoituksessa ja hankintasopimuksessa edellytettävä, että: (29.3.2019/371)

1) palveluntarjoaja on kuvannut, miten se on täyttänyt 154 §:ssä säädetyt velvollisuutensa; (29.3.2019/371)

2) palveluntarjoajan lipputuotteisiin perustuvien matkustusoikeuksien on oltava todennettavissa sähköisen viestintäverkon avulla taustajärjestelmästä, ja todentamisessa on käytettävä yleiskäyttöisiä teknologioita;

3) jos matkustusoikeus todennetaan toisen palveluntarjoajan taustajärjestelmästä, taustajärjestelmien välisen viestinnän on oltava mahdollista rajapinnan kautta.

Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä kaikki sellaiset palveluntarjoajien käyttämät järjestelmät, jotka täyttävät 1 momentin 2 kohdan vaatimukset. Toimivaltaisen viranomaisen on myös huolehdittava siitä, että sen toiminta muutoinkin edistää lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuutta.

Joukkoliikenteessä on mahdollista hyödyntää ilman tarjouskilpailua sidosyksikön tarjoamaa lippu- ja maksujärjestelmää. Porin kaupungilla on kaksi lippu- ja maksujärjestelmiä tuottavaa sidosyksikköä, Porin Linjat Oy ja TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy (Waltti -lippu- ja maksujärjestelmä), joista jälkimmäinen tarjoaa lippu- ja maksujärjestelmiä omistajakaupungeilleen Suomessa. Porin Linjat Oy:n järjestelmää on kehittämässä Aline Creative Technology Studio Oy (Kyyti liikel - mobiilisovellus). Kahden vaihtoehdon vertailemiseksi molemmille yrityksille on toimitettu samansisältöinen kysely, jossa kysytään lippu- ja maksujärjestelmän ominaisuuksista, riskienhallinnasta ja kustannuksista, sekä miten järjestelmä täyttää liikennepalvelulain vaatimukset ja miten järjestelmän käyttöönotto täyttää hankintalain vaatimukset. Arvioinnin suoritti Humandigi Oy.

Humandigi Oy:n tekemän arvioinnin perusteella järjestelmät ovat perustoiminnallisuudeltaan, kehitettävyydeltään, luotettavuudeltaan ja turvallisuudeltaan yhdenvertaisia. Porin Linjat Oy:n järjestelmä on ketterämpi ja TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n tuote on valmiimpi seudullisen yhteistyön ja eri liikennemuotojen yhdistämisen kannalta. Porin Linjat Oy:n järjestelmän ylläpitokustannukset ovat merkittävästi TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n järjestelmää pienemmät, kehityskustannukset jonkin verran suuremmat, mutta eivät merkittävästi kokonaiskustannuksia ajatellen.

Vertailussa käytetyissä laskelmissa ei ole huomioitu joukkoliikenneviranomaisen kustannuksia ict-suunnittelijan matkustajadataan liittyvästä työpanoksesta, joka on välttämätön liikenteen suoritteiden ja kustannustehokkuuden arviointiin. Kyseistä työpanosta tarvitaan jatkossakin ja yhä enemmän, jos järjestelmän kehitystyötä edistetään Porin Linjat Oy:n ratkaisun mukaisesti. TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n ratkaisuun tämä työ sisältyisi. Porin Linjat Oy:n ratkaisu ei ole vielä kaikilta osin liikennepalvelulain mukainen, vaan vaatii kehitystyötä.

Humandigi Oy:n näkemyksen mukaan lippu- ja maksujärjestelmän osalta kannattaa luoda kehitysmalli, jossa joukkoliikenneviranomaisen johdolla tiivistetään yhteistyötä Porin Linjat Oy:n, Aline Creative Technology Studio Oy:n, Porin kaupungin ICT-yksikön ja tarvittaessa TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n kanssa. Liian tiukka jako

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Porin Linjat Oy:n ratkaisun ja TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n välillä ei ole kuitenkaan hedelmällistä, vaan kokonaisarkkitehtuurista voi löytyä kohtia, joissa TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy:lla on sopiva paikka täydentämiseen. Järjestelmien ja toimittajien arviointi on tehtävä uudelleen, kun nykyiseen järjestelmäarkkitehtuuriin tai laitteistoon tulee iso uudistustarve, joukkoliikenneviranomaisen tarpeet järjestelmälle muuttuvat olennaisesti tai joukkoliikenneviranomaisen ja Porin Linjat Oy:n väliset vastuut muuttuvat.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää, että joukkoliikenneviranomaisen alkaa valmistella lippu- ja maksujärjestelmää koskevaa sopimusta osana Porin Linjat Oy:n kanssa tehtävää paikallisliikenteen järjestämistapamuutokseen liittyvää sopimuskokonaisuutta joko osana paikallisliikenteen hankintasopimusta tai omana sopimuksenaan. Sopimus tuodaan kevään 2021 aikana joukkoliikennejaoston hyväksyttäväksi. Sopimus tehdään ainakin aluksi suhteellisen lyhytkestoisena, mikä mahdollistaa ehdotetun toimintamallin toimivuuden arvioinnin lainsäädännön näkökulmasta kohtuullisen pian.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Joukkoliikennejaosto, 29.03.2022, § 13

Valmistelija / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Porin joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmä 2022, Porin Linjat Oy

Joukkoliikennejaosto on kokouksessaan 9.2.2021 päättänyt 7.6.2021 alkavan hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä käytettäväksi lippu- ja maksujärjestelmänä Porin Linjat Oy:n nykyistä järjestelmää. Päätösten, evästysten ja Porin Linjat Oy:n kanssa käytyjen sopimusneuvottelujen myötä joukkoliikennejaosto hyväksyi 4.5.2021 § 34 kaksivuotisen sopimuksen, jossa sidosyksikkö Porin Linjat Oy tuottaa tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen tarvitsemat palvelut, joita ovat mm.

- lippu- ja maksujärjestelmä
- lipputulosten selvittäminen (clearing)
- ostokustannusten jakosopimusten mukainen laskutus
- myyntikanavat
- tiedottaminen
- neuvonta lipputuotteista, aikatauluista ja reiteistä
- asiakaspalautteen käsittely

Edellä mainitut palvelut hankitaan lähtökohtaisesti vastaamaan 6.6.2021 asti voimassa olleen käyttöoikeussopimuksen aikana Porin Linjat Oy:n ylläpitämiä sopimuksen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

kohteen palvelujen tasoa kuitenkin sovellettuna 7.6.2021 alkavan liikennöinnin hankintasopimuksen mukaisiin tarpeisiin. Sopimuskorvaus on 192 000 € (alv. 0%) vuodessa.

Joukkoliikennejaoston 9.2.2021 § 4 päätöksen mukaisesti sopimus tehtiin lyhytkestoisesti, mikä mahdollistaa sopimuksen mukaisten palvelujen toimivuuden arvioinnin. Lisäksi sopimuksen tarkoituksena on selventää sopimuksen mukaisten palvelujen kustannusrakenteen läpinäkyvyyttä erotuksena Porin Linjat Oy:ltä erillisillä hankintasopimuksella hankittavaan liikennöintiin.

Sopimus tuli voimaan 7.6.2021 ja on voimassa 4.6.2023 asti. Sopimuskautta voidaan jatkaa Porin seudun joukkoliikennejaoston päätöksellä enintään kahdella (2) vuodella (optio). Optiokaudelle tehdään erillinen sopimus. Päätös option käyttämisestä tulee tehdä viimeistään kuusi (6) kuukautta ennen varsinaisen sopimuskauden päättymistä.

Sopimuksen seurantaneuvotteluja on käyty Porin Linjat Oy:n kanssa. Neuvotteluissa on todettu tarve ratkaista ja rahoittaa lippu- ja maksujärjestelmän seuraavia kehitysaskelaita. Siksi Porin Linjat Oy:n liikennepäällikkö Jarno Valtanen esittelee joukkoliikennejaostolle nykyisen lippu- ja maksujärjestelmän toimintaa ja kehittämiskohteita.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää myöntää Porin Linjat Oy:n liikennepäällikkö Jarno Valtaselle puhe- ja läsnäolo-oikeuden asian käsittelyn ajaksi.

Joukkoliikennejaosto käy lippu- ja maksujärjestelmän kehittämis ehdotuksista evästyskeskustelua ja päättää merkitä asian tiedoksi.

Kokouskäsittely

Merkitään, että Porin Linjat Oy:n liikennepäällikkö Jarno Valtanen oli läsnä kokouksessa kello 14.40-15.17.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 14

Selvityspyyntö koskien velvoitteita lippu- ja maksujärjestelmien taustajärjestelmä-/tunnistepohjaisuudesta sekä kertalippu- ja puolesta-asiointirajapintojen avaamisesta

PRIDno-2021-5475

Valmistelija / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Liitteet

- 1 Vastaus Traficomien selvityspyyntöön tieliikenteen toimivaltaisille viranomaisille koskien velvoitteita lippu- ja maksujärjestelmien taustajärjestelmästä ja tunnistepohjaisuudesta sekä kertalippu- ja puolesta-asiointirajapintojen avaamisesta Verkkojulkisuus rajoitettu
- 2 Kertalipun myyntirajapinnan avaamisveloitteen noudattamista koskeva selvityspyyntö, Traficom
Ei vielä julkinen, Julkinen, ei verkkojulkinen, sisältää henkilötietoja
- 3 Selvityspyyntö tieliikenteen toimivaltaisille viranomaisille koskien velvoitteita lippu- ja maksujärjestelmien taustajärjestelmä-/tunnistepohjaisuudesta sekä kertalippu- ja puolesta-asiointirajapintojen avaamisesta, Traficom
Ei vielä julkinen, Julkinen, ei verkkojulkinen, sisältää henkilötietoja
- 4 Pori TVV selvitys lippu- ja maksujärjestelmästä Traficomien TVV-kyselyyn

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on 19.11.2021 lähettänyt kaikille liikenteen palveluista annetun lain mukaisille tieliikenteen toimivaltaisille viranomaisille selvityspyynnön koskien velvoitteita liittyen lippu- ja maksujärjestelmien taustajärjestelmä- ja tunnistepohjaisuuteen sekä kertalippu- ja puolesta-asiointirajapintojen avaamiseen.

Porin kaupunki on vastannut 25.11.2021 toimittamassaan vastauksessaan, että se ei ole avannut edellä mainitussa laissa vaadittua kertalippujen myyntirajapintaa.

Kertalippujen myyntirajapinnan avaamisvelvollisuus on tullut voimaan jo 1.1.2018.

Traficom liikenteen palveluista annetun lain mukaisena valvovana viranomaisena pyytää 16.3.2022 päivätyllä kirjeellään Porin kaupungilta selvitystä, kuinka se tulee täyttämään velvollisuutensa avata kertalippujen myyntirajapinta niiden jälleenmyyntiä varten. Selvityksessä tulee olla aikatauluarvio veloitteen toteuttamisesta ja suunnitelma veloitteen toteuttamisesta.

Traficom muistuttaa, että sillä on liikenteen palveluista annetun lain 255 § mukaan mahdollisuus asettaa uhkasakko kertalipun myyntirajapinnan avaamisvelvollisuuden toteuttamisen tehostamiseksi. Selvitys pyydetään toimittamaan viimeistään 6.4.2022 mennessä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää lausua asiasta seuraavasti:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto on kokouksessaan 9.2.2021 päättänyt 7.6.2021 alkavan hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä käytettäväksi lippu- ja maksujärjestelmänä Porin Linjat Oy:n nykyistä järjestelmää. Päätösten, evästysten ja Porin Linjat Oy:n kanssa käytyjen sopimusneuvottelujen myötä joukkoliikennejaosto hyväksyi 4.5.2021 (§ 34) kaksivuotisen sopimuksen, jossa sidosyksikkö Porin Linjat Oy tuottaa tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen tarvitsemat palvelut, joita ovat mm.

- lippu- ja maksujärjestelmä
- lipputulojen selvittäminen (clearing)
- ostokustannusten jakosopimusten mukainen laskutus
- myyntikanavat
- tiedottaminen
- neuvonta lipputuotteista, aikatauluista ja reiteistä
- asiakaspalautteen käsittely

Edellä mainitut palvelut hankittiin lähtökohtaisesti vastaamaan 6.6.2021 asti voimassa olleen käyttöoikeussopimuksen aikana Porin Linjat Oy:n ylläpitämiä sopimuksen kohteen palvelujen tasoa. Joukkoliikennejaoston 9.2.2021 (§ 4) päätöksen mukaisesti sopimus tehtiin lyhytkestoisesti, mikä mahdollistaa sopimuksen mukaisten palvelujen toimivuuden arvioinnin. Sopimus on voimassa 4.6.2023 asti ja se sisältää kahden vuoden option. Sopimuksen seurantaneuvotteluja on käyty Porin Linjat Oy:n kanssa. Neuvotteluissa on todettu tarve ratkaista ja rahoittaa lippu- ja maksujärjestelmän seuraavia kehitysaskelaita, joista joukkoliikennejaosto kuulee esittelyn kokouksessaan 29.3.2022.

Koska nykyinen lippu- ja maksujärjestelmä odottaa päätöksiä uusista teknisistä kehitysaskelista, päätöksenteon tueksi toimialan talouspäällikkö perehtyy Satakunnan ammattikorkeakoulun Digiakatemia-täydennyskoulutuksen kehittämistyönään lippu- ja maksujärjestelmän yhteensovittamistarpeisiin kaupungin muiden palvelujen kannalta. Kaupungin taloushallinnon ohjelmistot vaihtuvat toukokuussa 2022 ja asiakaspalvelussa valmistaudutaan uuden yhteisasiakaspalvelupisteen avaamiseen valtion palvelujen kanssa (Porin Leijona - hanke) vuonna 2024. Yhteisasiakaspalvelupisteen takia on tunnistettu haasteita erityisesti kassajärjestelmien yhteensovittamisessa ja kaupungin palvelujen digitalisoinnissa sekä asiantuntevan neuvontapalvelun järjestämisessä. Näiden haasteiden ratkaisemiseksi kaupunki on aloittanut asiakaspalvelun palvelumuotoilun.

Taloushallinnon järjestelmämuutoksilla ja asiakaspalvelun uudelleenjärjestelyillä on merkittävä vaikutus Porin Linjat Oy:n kanssa tehtyyn lippu- ja maksujärjestelmäpalvelut sisältävään sopimukseen. Todennäköisesti useimmat vielä ratkaisemattomat asiat muotoutuvat syksyn 2022 aikana ja siten päätös lippu- ja maksujärjestelmäpalvelut sisältävän sopimuksen option käyttöön otosta on tehtävissä ennen vuoden 2022 päättymistä. Porin kaupungin kannalta velvoite kertalipun myyntirajapinnan avaamisesta on ratkaistavissa parhaiten samanaikaisesti, kun muiden lippu- ja maksujärjestelmän käytön sisältävän sopimuksen mukaisten palvelujen tulevaisuudesta päätetään.

Käytännössä ratkaisut nykyisen sopimuksen mukaisista palveluista ovat päätöksenteossa talven 2022-23 aikana. Lippu- ja maksujärjestelmän osalta Porin Linjat Oy esittää joukkoliikennejaostolle 29.3.2022 nykyistä pidempää sopimuskautta, mikä mahdollistaisi heille pitkäjänteisemmän kehitystyön mm. lähimaksun

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

käyttöönottoa. Kun päätös uudesta lippu- ja maksujärjestelmäsopimuksesta on lainvoimainen, kehittämistyön on alettava viivytyksettä, jotta uuden sopimuskauden alkaessa uudet ominaisuudet ovat käytössä, mukaan lukien kertalippujen myyntirajapinta jälleenmyyntiä varten.

Kaupungin osalta muut käynnistyneet muutokset saattavat aiheuttaa tarpeen pilkkoa nykyinen sopimus useammaksi erikestoiseksi sopimukseksi, jotta kaikki tarvittavat tukitehtävät tulevat hoidetuiksi, mutta samalla säilytetään mahdollisuus nykyistä parempaan asiakaspalvelujen yhdistämiseen valtion yhteisasiakaspalvelusteessä. Eri aikajänteelle asetettavat tavoitteet tarkoittanevat, että nykyisen option käyttöönotto ei ole tarkoituksenmukainen ratkaisu.

Porin kaupungin nykyinen sopimus lippu- ja maksujärjestelmäpalveluista sidosyksikkö Porin Linjat Oy:n kanssa päättyy 4.6.2023. Päätökset uutta lippu- ja maksujärjestelmäsopimusta varten tehdään vuoden 2022 loppuun mennessä. Kertalippujen myyntirajapinta jälleenmyyntiä varten toteutetaan siten, että ominaisuus on tuotannossa uuden lippu- ja maksujärjestelmäsopimuksen alkaessa 5.6.2023.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Porin Linjat Oy

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 15

Kuntalaisaloite: Porin kaupunki ja työmatkaetus verottajan ohjeen mukaan

PRIDno-2021-4943

Valmistelija / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 20.10.2021 Kuntalaisaloite Porin kaupunki ja työmatkaetus verottajan ohjeen mukaan

Ei vielä julkinen, Julkinen, ei verkkojulkinen, sisältää henkilötietoja

Porin kaupungille on saapunut kuntalaisaloite, jossa esitetään, että Porin kaupunki ottaa käyttöön verottajan ohjeistuksen mukaiset työmatkaetuuudet joukkoliikenteessä ja että linja-autossa olisi voitava maksaa matkoja maksukorteilla.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää lausua aloitteen johdosta seuraavasti:

Porin kaupunki ei ole tehnyt sopimusta työmatkaetussovellusten ja -maksutapojen käytöstä Palvelupiste Porinassa sijaitsevan Porin Linjat Oy:n lipunmyyntipisteen ja työmatkaetuuksia tarjoavien palveluyritysten kesken (esim. Smartum, ePassi ja Edenred). Moni työmatkaetuutta tarjoava palveluyritys on kuitenkin tehnyt sopimuksia Matkahuollon ja R-kioskien kanssa, jotta työmatkaetuuksilla voi maksaa lipputuotteita ja palveluja. Esimerkiksi Matkahuollon lipputuotteita voi maksaa työmatkaetuudella, ja Matkahuollon sarjalipputuotteet käyvät maksuvälineenä Porin ja Ulvilan joukkoliikenteessä.

Porin Linjat Oy:n liikennöimässä joukkoliikenteessä ei toistaiseksi käy maksuvälineenä maksukortti. Suomessa on yleisesti käynnissä siirtymä matkakorteille ladatuista lipputuotteista tilipohjaisiin lipputuotteisiin ja lähimaksun käyttöönottoon joukkoliikenteessä. Vuoden 2022-23 aikana myös Porin joukkoliikenteessä tehdään lippu- ja maksujärjestelmän teknologian kehittämisestä uusia päätöksiä, ja paraikaa kartoitetaan muutosten kustannusvaikutuksia ja mahdollista käyttöönoton aikataulua.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Aloitteen tekijä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 16

Kuntalaisaloite koskien näkövammaisen matkustajan ja hänen saattajansa oikeutta maksuttomiin matkoihin joukkoliikenteessä Porissa

PRIDno-2021-3000

Valmistelija / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Satakunnan Näkövammaiset ry:n aloite Porin joukkoliikennejaostolle näkövammaisen matkustajan ja hänen saattajansa vapaalipusta, henkilötiedot poistettu

Satakunnan Näkövammaiset ry on jättänyt 15.6.2021 päivätyn kuntalaisaloitteen, jossa esitetään, että näkövammaisille matkustajille ja heidän saattajilleen myönnetään maksuttomat matkat joukkoliikenteessä Porin Linjat Oy:n vuoroilla.

Satakunnan Näkövammaiset ry on 1990-luvulla neuvotellut Porin Linjojen kanssa oikeuden maksuttomiin matkoihin ja käytäntö on jatkunut Porin Linjat Oy:n käyttöoikeussopimuksen päättymiseen asti 6.6.2021. Sopimus on ollut yhdistyksen ja Porin Linjat Oy:n välinen. Porin Linjat Oy:llä on ollut käyttöoikeussopimuksensa nojalla oikeus päättää muista lipuista kuin tieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen päättämistä lipputuotteista.

Näkövammaisten maksuttomia matkoja ei huomioitu joukkoliikennejaoston päätöksessä (9.3.2021 § 15) hankintasopimuksen mukaisessa liikenteessä hyväksyttävistä lipputuotteista ja niiden käyttöehdoista, koska tietoa Satakunnan Näkövammaiset ry:n ja Porin Linjat Oy:n keskenään neuvottelemasta oikeudesta ei oltu annettu hankintasopimusta valmistelleille.

Toimikautensa päättäneen joukkoliikennejaoston jäsenet totesivat kuitenkin poliittisen tahtotilan olevan jatkaa maksuttomia matkoja, kunnes uusi joukkoliikennejaosto käsittelee asian uudelleen. Tästä johtuen näkövammaiset ja heidän saattajansa ovat saaneet matkustaa maksutta joukkoliikenteessä 7.6.2021 jälkeenkin. Lipputuotevalikoimaan ei ole tehty omaa lipputuotetta näkövammaisille, eikä heidän saattajilleen, ja siten kohderyhmän joukkoliikenteen käytöstä ja matkustusajoista tai -määristä ei ole myöskään käytettävissä rahastuslaitteista saatavaa tarkkaa dataa.

Satakunnan Näkövammaiset ry perustelee aloitteessaan maksuttomia matkoja mm. seuraavasti:

- osallistuminen yhdistysten toimintaan ja harrastaminen on helpompaa
- säästöjä perusturvalle kun kuljetuksiin ei käytetä sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaisia taksikyttejä
- yhdenvertaisuuslain mukainen erityisryhmän positiivinen erityiskohtelu
- sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaisin perustein ei myönnetä kuljetuksia kaikille näkövammaisille, vaikka heillä olisi liikkumisessa vaikeuksia ja he tarvitsevat avoimessa joukkoliikenteessä saattajan avukseen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- näkövammaiset ovat usein pienituloisia
- näkövammaisen maksaa oman matkansa lisäksi saattajansa matkan, jos käyttää maksullista joukkoliikennettä
- muissa kaupungeissa näkövammaisilla tai heidän saattajillaan on osin tai kokonaan maksuttomia matkoja

Arviointi

Porin perusturva myöntää vammaispalvelulain nojalla vaikeavammaisille henkilöille oikeuden kuljetuspalveluihin. Kuljetuspalvelun myöntämisen edellytyksenä on, että vaikeavammaisella henkilöllä on kohtuuttoman suuria vaikeuksia käyttää joukkoliikennettä. Porin perusturvan päätös myöntää kuljetuspalveluita asiakkaalle sisältää myös tiedon kuljetuspalveluun sisältyvistä muista palveluista. Sosiaalihuoltolain nojalla järjestetään liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään joukkoliikennettä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia, ja jotka tarvitsevat palvelua asioiden tai muun jokapäiväisen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Sosiaali- ja vammaispalvelulain perusteella myönnetty kuljetuspalvelu on tarkoitettu vapaa-ajan matkoihin, asiointiin sekä työ- ja opiskelumatkoihin. Työ- ja opiskelumatkoja voi käyttää matkoihin työ- ja opiskelupaikan ja kodin välillä. Vapaa-ajan- ja asiointimatkoilla tarkoitetaan matkustamista paikkoihin, jossa asiakas esimerkiksi osallistuu harrastustoimintaan, tai muuhun sosiaalista vuorovaikutusta ylläpitävään toimintaan tai jokapäiväiseen asiointiin tarkoitettuja matkoja. Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain perusteella myönnetty kuljetukset ovat omavastuullisia.

Perusturvalautakunta on vuoden 2021 aikana tehnyt uusia päätöksiä sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten myöntämisperusteista ja kilpailuttanut kuljetusten välityskeskuksen sekä autoilijat. Päätöksentekoon ja palvelukuvaukseen voi tutustua verkossa luettavissa olevissa pöytäkirjoissa

- Kyydinvälityksen kilpailutukseen 30.9.2021 § 252 asiattunnisteella PRIDno 2021-2899
- Kuljetuspalvelun kilpailutukseen 21.10.2021 § 273 asiattunnisteella PRIDno 2021-4032
- Kuljetuspalvelun hankintaan 16.12.2021 § 320 asiattunnisteella PRIDno 2021-5635
- Palvelukuvaus sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaisista henkilökuljetuksista <https://pori.cloudnc.fi/download/noname/%7B1200225c-1844-444a-906c-2aeb70c30ac1%7D/2106626>

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain perusteella myönnettyjä kuljetuksia käyttävät näkövammaiset maksavat siis omavastuun omista matkoistaan perusturvan kuljetuspalveluissa, kun taas avoimen joukkoliikenteen matkat ovat olleet maksuttomia näkövammaisille Satakunnan näkövammaiset ry:n ja Porin Linjat Oy:n sopimalla tavalla. Yhteiskunnan rahoituksella tarjottavat liikkumisen palvelut ovat näin ollen eriarvoistaneet näkövammaisia matkustajia. Lisäksi maksuttomien matkojen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

myöntäminen joukkoliikenteessä vain näkövammaisille ja heidän saattajilleen syrjii muista syistä vammaispalvelulain mukaisiin tukitoimiin oikeutettuja henkilöitä, jotka matkustavat joukkoliikenteellä omakustanteisesti.

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset päätökset liikkumisen tukemisesta ovat ensisijaisesti yksittäiseen henkilöön kohdentuvia yhteiskunnan tukimuotoja. Asiakkaalle myönnettävät kuljetuspalvelut ovat henkilökohtaisia ja asiakkaan tarpeen mukaan räätälöityjä palveluita. Tuen tarpeen arviointi on osa tuen hakijan yksilöllistä elämäntilanteen, varallisuuden ja terveydentilan selvittämistä. Liikkumisen tukeminen voi olla myös tuettuja matkoja joukkoliikenteessä tai matkustuksen harjoittelua saattajan kanssa. Toisin kuin liikkumisen tukemisen yksilöllisissä palvelupäätöksissä, aloitteessa näkövammaisia kohdellaan erityisryhmänä avoimessa joukkoliikenteessä, mikä ei ole yhdenvertaisuuslain mukaista positiivista erityiskohtelua.

Joukkoliikennejaoston päätöksessä (9.3.2021 § 15) lipputuotteista ja niiden käyttöehdoista hyödynnettiin tuoretta Suomen Paikallisliikenneliitto ry:n teettämää selvitystä joukkoliikenteen alennuslippujen perusteista ja vaikutuksista. Selvityksessä todetaan, että lippujärjestelmän selkeys ja lippujen hintojen edullinen hinnoittelu poistaa tarpeen lisäalennuksille, ellei niillä edistetä joukkoliikenteen toimivuutta ja sujuvuutta. Esimerkki edullisesta lipputuotteesta on 10-matkan sarjalippu, jolla voi maksaa kahden tai useamman henkilön matkan samanaikaisesti. Yhdessä 2,50 € arvoisessa lipussa on 120 minuutin vaihto aika. Tällöin matkustajan ja saattajan yhden yhteisen matkan hinta on 5,00 € per suunta vaihtoa huomioimatta. Vaihdon voi käyttää myös paluuseen. Toinen toimiva asiointilipputuote on viiden tunnin matka-aikaan oikeuttava 5,00 € aikalippu.

Perusturvan järjestämät yksilölliset kuljetuspalvelut ja joukkoliikenteen matkat ovat molemmat yhdenvertaisesti omavastuullisia liikkumispalveluja kaikille käyttäjille, mistä johtuen näkövammaisten matkustamisen joukkoliikenteessä tulee jatkua maksullisena samoilla lipputuotteilla muiden joukkoliikenteen käyttäjien kanssa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää, että yhdenvertaisuuslain perusteella näkövammaisille ja heidän saattajilleen ei myönnetä maksuttomia matkoja joukkoliikenteessä 1.6.2022 alkaen.

Äänestykset

Tarja Grönblom teki Jussi Viertolan kannattamana seuraavan muutosehdotuksen: Näkövammaisille ja heidän saattajilleen säilytetään jatkossakin oikeus maksuttomiin matkoihin. Juha Hernberg kannatti pohjaehdotusta. Asiassa suoritettiin äänestys: JAA: Pohjaehdotus Ei: Tarja Grönblomin tekemä ja Jussi Viertolan kannattama muutosehdotus.

Jaa

Sirpa Björkbacka
Juha Hernberg

Ei

Ilpo Kyllönen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tapio Lajunen
Mari Nurmi
Jussi Viertola
Mirva Virtanen
Jussi Ihamäki
Tarja Grönblom

Kokouskäsitely

Tarja Grönblom teki Jussi Viertolan kannattamana seuraavan muutosehdotuksen: Näkövammaisille ja heidän saattajilleen säilytetään jatkossakin oikeus maksuttomiin matkoihin.

Juha Hernberg kannatti pohjaehdotusta.

Asiassa suoritettiin äänestys:

JAA: Pohjaehdotus

Ei: Tarja Grönblomin tekemä ja Jussi Viertolan kannattama muutosehdotus.

Äänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä ja 7 Ei-ääntä, ei tyhjiä.

Muutosehdotus hyväksyttiin äänin 2 - 7.

Päätös

Muutosehdotus hyväksyttiin äänin 2 - 7.

Tiedoksi

Satakunnan Näkövammaiset ry, vammaisneuvosto, perusturva/vammaispalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 17

Kuntalaisaloite, eläkeläisten harrastusmahdollisuuksien ja kulkemisen parantaminen

PRIDno-2021-2817

Valmistelija / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Kuntalaisaloite 8.6.2021, Porin Seudun Eläkkeensaajat ry, henkilötiedot poistettu

Porin kaupungille on saapunut kuntalaisaloite, jossa esitetään eläkeläisten harrastusmahdollisuuksien ja kulkemisen parantamista. Joukkoliikennejaoston toimivaltaa koskeva ote aloitteesta:

"Autottoman ikä-ihmisen liikkuminen esim. asioillaan on myös useimmiten hyvinkin hankalaa. Edelleenkin vähävaraisia eläkeläisiä ajatellen, kaupungin julkinen liikenne voisi tarjota esim. yli 70-vuotiaille 10 matkaa kuukausi ilmaiseksi äiti ja lastenvaunut tapaan. Bussimatkan voisi rajata päivällä klo 9-17 tapahtuvaksi. Busseissa on päivällä tilaa, eikä tästä aiheutuisi lisäkustannuksia, pieni lipputulojen menetys, mutta kädenojennus suuntaamme olisi merkittävä. Vähävaraisuuden määrittelee todennäköisesti verottaja tai perusturva."

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää lausua seuraavasti:

Joukkoliikennejaoston päätöksessä (9.3.2021 § 15) lipputuotteista ja niiden käyttöehdoista hyödynnettiin tuoretta Suomen Paikallisliikenneliitto ry:n teettämää selvitystä joukkoliikenteen alennuslippujen perusteista ja vaikutuksista. Selvityksessä ikääntyneet tunnistetaan omaksi kohderyhmäkseen, jonka alennukset voidaan perustella liikenneturvallisuuden parantamisella ja liikkumismahdollisuuksien lisäämisellä. Joukkoliikennejaoston päätöksellä lipputuotevalikoimaan ei tehty omaa lipputuotetta ikääntyneille, ja siten ikääntyneiden joukkoliikenteen käytöstä ja matkustusajoista tai -määristä ei ole myöskään käytettävissä rahastuslaitteista saatavaa tarkkaa dataa.

Matkustusajan rajaamisella tavoitellaan yleisesti vuorojen ruuhkautumisen ehkäisemistä, eikä matkustajan iällä ole tällöin merkitystä. Porissa matkustetaan vähiten klo 17-21 välisenä aikana ajettavilla vuoroilla. Lippujen hintojen alennuksia olisi kuormituksen tasaamisen kannalta tärkeämpää kohdentaa työmatka-aikojen jälkeisiin vuoroihin ennemmin kuin klo 9-17 väliseen aikaan.

Suomen Paikallisliikenneliitto ry:n selvityksessä ei suositella pienituloisuutta joukkoliikenteen lipputuotteiden alentamisen perusteeksi. Joukkoliikenteen lippujen myyntipisteen henkilökunnalla ja linja-autossa lippuja myyvällä kuljettajalla ei ole toimivaltaa tarkistaa asiakkaan taloudellista tilannetta lipun ostotilanteessa. Siksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

liikkumisen tukeminen pienituloisuuden perusteella on toteutettava sosiaalihuoltolain (2014/1301 § 23) mukaisilla tukitoimilla, jotka voivat olla myös tuettuja matkoja joukkoliikenteessä.

Kokouskäsitely

Tarja Grönblom esitti, että otetaan käyttöön aloitteen mukainen hinnoittelu. Muutosesitystä ei kannatettua ja se raukesi kannattamattomana.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 18

Kokeilu: maksuton nopea Yyteri-bussi viideksi viikoksi kesällä 2022

PRIDno-2022-1528

Valmistelija / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Porin kaupungin matkailu- ja markkinointiyksikkö esittää uuden linjan 44 perustamista yhteysväylille kauppatori - matkakeskus - VT2 - Yyteri. Matkailu- ja markkinointiyksikkö on valmistellut linjan reittiä ja aikataulua yhteistyössä Porin Linjat Oy:n kanssa. Linjan kustannukset rahoitetaan kaupunginhallituksen Yyterin kehittämistoimiin varatusta määrärahasta ja linjan on tarkoitus olla asiakkaille maksuton. Linjan liikennöinnin kustannusarvio on noin 21 000 euroa kokeilujakson ajalta.

Porin kaupungin matkailu- ja markkinointiyksikkö on vastuutettu johtamaan Yyterin matkailupalvelujen kehittämistoimia ja markkinointia, joihin Yyterin saavutettavuuden parantaminen keskeisesti liittyy. Uuden linjan toivotaan houkuttelevan Yyteriin saapuvia valitsemaan joukkoliikenteen oman auton sijaan, ja siten helpottavan Yyterin alueen pysäköintiä.

Uutta linjaa halutaan kokeilla kesän vilkkaimpina matkailuviikkoina aikavälillä 27.6.-31.7.2022. Linjan 44 aikataulu on sovitettu saapuvien ja lähtevien junien aikatauluihin. Linjaa ajetaan maanantaista sunnuntaihin. Linja lisää joukkoliikenteen tarjontaa Yyterin lisäksi VT2:lle, jonka varrella sijaitsevilta pysäkeiltä voi nousta kyytiin matkustaakseen Yyteriin tai keskustaan.

Aikataulut ja reitit

juna saapuu	Kauppatori, laituri 7	Matkakeskus, laituri 8	Yyteri
9:40	9:40	9:45	10:15
11:48	11:50	11:55	12:25
13:44	13:50	13:55	14:25
15:44	15:50	15:55	16:25

Kauppatori, laituri 7 - Antinkatu - Rautatienpuistokatu - Matkakeskus, laituri 8 - Satakunnakatu - Luvianpuistokatu - VT2 - Yyterinsantojentie - Kangastie - Sipintie - Virkistysshotelli Yyteri - Hevospankintie, Punainen tupa

Yyteri	Matkakeskus, laituri 7	Kauppatori, laituri 7	juna lähtee
11:15	11:45	11:50	12:12

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

13:	13:45	13:50	14:12
15			
15:	15:45	15:50	16:12
15			
17:	17:45	17:50	18:12
15			

Virkistysshotelli Yyteri - Hevospankintie - Yyterinsantojentie - VT2 - Maamiehenkatu - Luvianpuistokatu - Satakunnankatu - Matkakeskus,laituri 7 - Rautatienpuistokatu - Antinkatu - Kauppatori, laitur 7

Linjan 44 vuorot ajetaan aikataulun mukaisesti eli ne eivät odota, jos juna on myöhässä.

Arviointi

Nopeat yhteydet kauppatorilta ja matkakeskuksesta Mäntyluodontietä pitkin Yyteriin eivät paranna vuorotarjontaa muille matkustajille. Käytännössä Kaanaan ja Mäntyluodontien varren asukkaat saavat lisää yhteyksiä, mutta Kaanaasta on melko pitkät kävelymatkat Yyterinsantojentien pysäkeille.

Junien aikatauluihin sovitettut vuorot aiheuttavat osittain päällekkäistä vuorotarjontaa Yyterin pysäkeillä. Avoimen joukkoliikenteen pahinta päällekkäisyyttä on vältettävä, jotta matkustajalle ei synny epätietoisuutta onko kyseessä maksullinen (3,50 € aikuisen kertalippu) vai maksuton vuoro. Yyterin kaupunkistrategisen merkityksen takia avoin joukkoliikenne ylläpitää Yyterissä 60 minuutin vuoroväliä ympäri vuoden. Kesällä 2021 junien aikatauluihin sovitettuja vuoroja ei ajeta kesällä 2022, koska kokeilun vuorotarjonta on kohdennettu junien aikatauluihin.

Kokeilun takia lipputulot linjoilla 34, 34M ja 34R todennäköisesti vähenevät viiden viikon ajalta, mutta kustannusvaikutukseen vaikuttaa ilmaisten matkojen ohella myös sääolot. Kokeilun aikaisia matkustajamääriä seurataan sekä kokeilulinjalla 44 että linjoilla 34, 34M ja 34R.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää hyväksyä kokeilun esityksen mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko 16.12-16.17.

Merkitään, että Johanna Jokelainen poistui tauon aikana kello 16.12.

Tiedoksi

Porin Linjat Oy, matkailu- ja markkinointiyksikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 220, 11.10.2021

Sivistyslautakunta, § 9, 18.01.2022

Joukkoliikennejaosto, § 8, 25.01.2022

Kaupunginhallitus, § 103, 14.02.2022

Joukkoliikennejaosto, § 19, 29.03.2022

§ 19

Joukkoliikennejaoston lausunto valtuustoaloitteeseen: Aloite joukkoliikenneuudistuksen onnistumisen seurannasta; Meri-Pori koululaisten koulumatkojen sujuvoittaminen

PRIDno-2021-4768

Kaupunginvaltuusto, 11.10.2021, § 220

Porin perussuomalaisten valtuustoryhmä, ensimmäinen allekirjoittaja Arto Nurmi jätti valtuuston kokouksessa seuraavan valtuustoaloitteen:

"Porissa toteutettiin mittava joukkoliikenneuudistus. Tämän yhteydessä muutettiin mm. liikennöintisopimusta, lipputuotteet sekä tehtiin konsulttityön pohjalta mittava määrä linjastomuutoksia.

Aloitteena esitetään, että uudistuksen onnistumisesta sekä tilannekuvan saamiseksi joukkoliikenneuudistuksen linjastomuutosten onnistumisesta suoritetaan kohdennettu asiakaspalvelukysely sekä selvitetään palveluja tuottavalta Porin Linjat Oy:ltä ja joukkoliikenneviranomaiselta miten joukkoliikenneuudistus on vaikuttanut asiakasmääriin ja mahdolliseen heille kohdistuneeseen asiakaspalautteeseen. Selvityksen pohjalta tulisi laatia mahdolliset parannukset linjastoihin.

Meri-Porin liikenteen osalta lisäksi tulee selvittää mahdollisuus palauttaa Mäntyluodon liikennettä sekä mahdollisuutta ajaa vanhan linjan 37/38 kaltainen viikonloppuihin kohdistuva vuoro. Tämän vuoron toimivuutta myös arki-iltojen asiakaspalveluun tulisi selvittää.

Perustelut:

Linjastouudistuksessa mm. Meri-Porissa vähennettiin Mäntyluodon vuoroja, aikatauluja muutettiin ja mm. viikonlopun iltavuoroja karsittiin. Saadun kuntalaispalautteen seurauksena esimerkiksi osalle oppilaista on odotusajat koulumatkojen yhteydessä kasvaneet. Myös kulku Meri-Porista ammattikoulutukseen on hankaloitunut.

Iltaliikenteessä vanha vuoro 37/38 palveli laajalti mm. Maantiekadun varren, Viikinäisten, Pietniemen, Enäjärven, Kyläsaaren sekä Pihlavan vanhan tien varren asukkaita sen lisäksi että linjalla pääsi myös Yteri-Kaanaan, Mäntyluodon ja Reposaaren alueille.

Nykyinen iltalinja 34, jonka vuoroajat loppuvat viikonloppuina perjantaina klo 22.30 ja lauantaina klo 21.10, ajaa Hevoshaantien, Ulasoorintien ja Mäntyluodon pikatien kautta Yhtenäiskoulun pihaan josta jatkaa edelleen Yteriin. Lienee todennäköistä että tämä linja ei palvele kovin monia käyttäjiä koska teollisuus- ja koulualueille ei kohdistu paljon iltaliikennettä. Lisäksi iltavuorot jotka toteutuivat melko myöhään,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

mahdollistivat mm. nuorille joilla ei ole ajoneuvoa, turvallisen liikkumistavan paitsi Meri-Porin eri lähiöalueiden välillä, myös kaupunkikeskustasta. Meri-Porin alue on laaja ja kohtalaisen etäällä kaupungin keskustasta ja perinteisesti sen linjastolla on ollut hyvin käyttäjiä. Mikäli palvelu heikkenee, joukkoliikenteen asiakasmäärät vähenevät, kulkeminen siirtyy toisenlaisiin välineisiin ja myös alueen houkuttavuus asuinalueena saattaa vähentyä.

Mikäli linjastouudistus ei ole onnistunut, se vähentää käyttäjiä entisestään ja saattaa lopulta johtaa siihen että palvelutarjontaa esitetään jälleen supistettavaksi. Oleellista on että joukkoliikenne palvelee mahdollisimman hyvin niitä joille se on toimiva liikkumismuoto ja että potentiaalinen käyttäjäryhmä saavutetaan. Ei ole myöskään oleellista arvottaa palvelun käyttäjiä sen mukaan millä motiivilla he ovat joukkoliikennettä käyttämässä, vaikka työmatka- ja opiskeluliikenteen mahdollistaminen onkin tärkeää. Koska joukkoliikenteen solmupiste on kauppatorilla, on tällä myös merkitystä keskustan ja torin ympäristön elinvoimalle.

Porin perussuomalaiset valtuustoryhmä, ensimmäinen allekirjoittaja

Arto Nurmi (ps.)"

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Sivistyslautakunta, 18.01.2022, § 9

Valmistelijat / lisätiedot:

Esa Kohtamäki

esa.kohtamaki@pori.fi

toimialajohtaja, sivistystoimiala

Porin perussuomalaisten valtuustoryhmä, ensimmäinen allekirjoittaja Arto Nurmi jätti valtuuston kokouksessa 11.10.2021 § 220 valtuustoaloitteen, joka koskee joukkoliikenneuudistuksen onnistumisen seuranta. Valtuustoaloite on luettavissa historiatiedoista.

Kaupunginhallitus päätti pyytää kokouksessaan 18.10. § 2021 § 733 aloitteesta joukkoliikennejaoston ja sivistyslautakunnan lausunnon 31.12.2021 mennessä.

Sivistyslautakunta lausuu seuraavaa:

"Joukkoliikennejaoston päätös uusista linja-autoreiteistä ja aikatauluista astui voimaan kesäkuussa 2021.

Muutosten vaikutus koulujen toimintaan koski ensisijaisesti Meri-Porin ja Kyläsaaren koulun aikaisempien vuosien tapaan toteutettuja tiistaivuoroja. Muutoksiin ei kaikilta osin kyetty kouluissa reagoimaan, joten osalle kuljetusoppilaista muodostui

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

odotustunteja. Lukujärjestykset on muokattu kevätlukukaudeksi 2022 siten, että odotustunteja on saatu vähennettyä. Joukkoliikenneuudistus lähtökohtaisesti tavoittelee tehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä todennettavia kustannuksia. Joukkoliikennejaoston päätösten valmistelussa on nostettu esille koulukuljetusten kustannukset ja niiden kohdentaminen sivistystoimialalle. Tästä syystä sivistystoimialan kustannukset ovat nousseet ja niihin on saatu tämän vuoden talousarviossa lisärahaa. Liikennereittien suunnittelussa on huomattu, että joissakin julkisissa vuoroissa kulkee lähinnä koululaisia ja nämä linjat haluttaisiin lopettaa. Sivistystoimiala kilpailuttaa tänä kevään erilliset koulukuljetukset ja suunnittelee uusia reitityksiä, jossa mahdolliset linjalopetukset tulee huomioida oppilaiden koulukuljetusten onnistumiseksi.

Sivistyslautakunta näkee tärkeäksi julkisen liikenteen kehittämisen kestäväen kehityksen näkökulmasta ja siinä, että kuljetuksilla mahdollistettaisiin myös lasten ja nuorten helppo mahdollisuus käyttää julkista liikennettä. On tärkeätä, että käyttäminen opitaan jo nuorena ja sillä tavalla saadaan lisättyä joukkoliikenteen hyödyntämistä. Asiaa voitaisiin edistää muun muassa lisäämällä huomattavasti lippujen määrä nuorisopasseissa tai antaa esimerkiksi peruskouluikäisille ilmainen mahdollisuus käyttää kaupungin sisäistä joukkoliikennettä."

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää antaa edelle mainitun lausunnon kaupunginhallitukselle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Joukkoliikennejaosto, 25.01.2022, § 8

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

- 1 Joukkoliikenteen reittikartta Pori ja Ulvila
- 2 Linjaston tunnusluvut syksyllä 2021, Ramboll Oy
- 3 Matkojen määrän kasvu reiteillä syksystä vuodenvaihteeseen 2021-22
- 4 Meri-Porin aikataulut viikonloppuisin talvikaudella 2021-22
- 5 Luonnos myöhäisvuorojen reiteistä, aikatauluista ja kustannuksista Porissa pe-la
- 6 Meri-Porin aikataulut arkipäivinä talvikaudella 2021-22

Porin perussuomalaisten valtuustoryhmä, ensimmäinen allekirjoittaja Arto Nurmi jätti valtuuston kokouksessa 11.10.2021 § 220 valtuustoaloitteen, joka koskee joukkoliikenneuudistuksen onnistumisen seuranta. Valtuustoaloite on luettavissa historiatiedoista.

Kaupunginhallitus päätti pyytää kokouksessaan 18.10.2021 § 733 aloitteesta joukkoliikennejaoston ja sivistyslautakunnan lausunnon 31.12.2021 mennessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Joukkoliikenneuudistuksen tarve

Kaupungin sidosyksikkö Porin Linjat Oy toimi vuosina 2016-2021 paikallisliikenteessä käyttöoikeussopimuksella, jonka mukaisesti matkustajien lipputulot kuuluivat liikenteenharjoittajalle ja kaupunki maksoi liikennöinti-indeksiin sidottua sopimuskorvausta liikenteenharjoittajalle aikataulujen ja reittien toteuttamisesta. Maaseutumaisia reittejä oli kilpailutettu käyttöoikeussopimuksina yksityisille liikenteenharjoittajille, joiden osuus koko liikenteestä oli noin 10 %.

Koska matkustukseen ja lipputuloihin liittyy suuria epävarmuuksia, käyttöoikeussopimuksen luonteeseen kuuluva lipputuloriskin hallinta oli vaikeaa Porin Linjat Oy:lle. Matkojen määrä kääntyi lievään laskuun jo syksyllä 2019, mutta varsinainen romahdus tapahtui keväällä 2020, kun matkojen määrä väheni aiempaan verrattuna lähes 80% Covid-19 -tautilanteen johdosta annettujen etätyösuositusten ja koulujen etäopetuksen takia.

Joukkoliikenneuudistus oli tarpeellinen monesta syystä. Lainsäädännössä oli tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttivat liikennepalvelujen järjestämiseen, sidosyksikön liiketoimintaan ja kaupunkikonsernin keinoihin varmistaa sidosyksikön liiketaloudellinen toimintakyky. Lainsäädännön muutoksia ovat olleet mm.

- EU:n palvelusopimusasetuksen toimeenpanon siirtymäaika päättyi 2019, vaikutti mm. lipputuotteiden ja niiden hintojen määrittelyyn, sopimuskorvauksen määrittelyyn sekä erilliskirjanpitovelvoitteeseen, johon sidosyksikköhankinnassa on tiukemmat vaatimukset kuin kilpailutetussa liikenteessä
- liikennepalvelulaki 2018 alkaen korvasi joukkoliikennelain, erityisesti uusia vaateita lippu- ja maksujärjestelmille
- hankintalaki sidosyksikköjen ulosmyynnistä 5 % liikevaihdosta tai enintään 500 000 €/v
- kilpailulaki 30d (2020): konsernille myytävät tilausajot ja lippu- ja maksujärjestelmäpalvelut on eriytettävä sidosyksikön kirjanpidossa
- EU: käyttövoimadirektiivi: elokuusta 2021 alkaen liikennepalvelujen hankinnat puhtaalla käyttövoimalla, Porille omat velvoitteet kaikissa liikennepalveluhankinnoissa

Lainsäädännön muutosten ja taloudellisen tilanteen arvioimiseksi kaupunginhallitus teetti 9.9.2019 § 467 asiantuntijaselvityksen Porin Linjat Oy:n toiminnallisista ja taloudellisista vaihtoehdoista. Selvityksen suositusten pohjalta kaupunginhallitus päätti 12.10.2020 § 543, että joukkoliikenteessä siirrytään käyttöoikeussopimuksesta hankintasopimukseen, jotta lipputuloriski siirtyy sidosyksiköltä kaupungin hallinnoitavaksi, sekä kehotti joukkoliikenneviranomaista teettämään linjaston autokiertojen tehostamiseen ja kustannustehokkuuden kasvamiseen tähtäävän selvityksen hankintasopimuksen mukaista liikennöintiä varten.

Lainsäädännön muutosten toimeenpanon varmistamiseksi joukkoliikenneuudistuksessa tehtiin uusia sopimuksia, jotta Porin Linjat Oy:n myymien

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

palvelujen kustannusrakenteesta saatiin läpinäkyvä ja kirjanpidossa eriytettävä. Liikennöinnin lisäksi Porin Linjat Oy tuottaa avoimen joukkoliikenteen tukipalvelut eli lippu- ja maksujärjestelmän, myyntikanavien hallinnan sekä reitti-, aikataulu- ja lipputuoteneuvontapalvelut, joista on tehty oma sopimus kahdeksi vuodeksi. Avoimen joukkoliikenteen hankintasopimuksen sisällä toteutettiin kustannustenjakosopimus Ulvilan ja Porin kaupunkien yhteisistä reiteistä 80 ja 90, sekä kaupunkien perusopetuksesta ja varhaiskasvatuksesta vastaavat lautakunnat uusivat sopimuksensa Porin Linjat Oy:n lipputuotepalveluista ryhmien ja perusopetuslain mukaisten matkojen hallinnoimiseksi ja työn korvaamiseksi.

Joukkoliikenneuudistuksen toteutus

Uusi avoimen joukkoliikenteen hankintasopimus toteutettiin Porin seudun joukkoliikennejaoston päättämien (4.5.2021 § 35) reittien, aikataulujen ja liikennöinti-aikojen mukaisesti. Reittien ja aikataulujen suunnittelun pohjana käytettiin Porin Linjat Oy:n rahastuslaitteiden tuottamaa tietoa lipputuotteiden leimauksista eri pysäkeillä, vuoroilla ja reiteillä. Hankintasopimuksen suunnitteluvaiheessa erilaisten joukkoliikenteen reittien ja aikataulujen tarjonnan vaihtoehtoja ja kustannuslaskentaa tuotiin joukkoliikennejaoston päätöksentekoon ja aineistot olivat suunnitteluvaiheessa avoimesti verkossa tutustuttavissa.

Hankintasopimuksen kesto on 7.6.2021 alkaen 8 + 2 vuotta sidosyksikkö Porin Linjat Oy:n kanssa. Viranomainen ei kilpailuta paikallisliikenteen reittejä, mutta sidosyksikön kanssa tehty sopimus mahdollistaa liikennepalvelun tuottamisen alihankintana, mikäli Porin Linjat Oy kokee tarvetta tuotannon järjestelyille. Sopimuskorvaus Porin Linjat Oy:lle perustuu liikennöinti-indeksiin sidottuihin autopäivä-, linjatunti- ja linjakilometriyksikköhintoihin.

Keskeisiä parannuksia uudistuksessa

- autojen käyttö tehostui (ennen 67 autoa, nyt 34 autoa ja vara-autot), mikä on merkittävä lähtökohta kaluston uudistamiseen ja uusiin käyttövoimaratkaisuihin
- vuorotarjonta yhtenäistyi (ma-pe) harvaan asutuilla alueilla
- koulukuljetukset toteutetaan edelleen avoimena joukkoliikenteenä kyliltä kouluille
- arkisin vuorotiheys kasvoi ruuhka-aikoina tiheästi asutuilla alueilla (60 min > 30 min)
- kaupungin strateginen painopiste Yteri huomioitiin lisäämällä sinne vuorotarjontaa arkisin ja viikonloppuisin sekä nopeuttamalla matka-aikaa, mikä lisää joukkoliikenteen houkuttelevuutta myös Uusiniitty-Kyläsaari-Pihlava-Kaanaa -reitin varrella asuville (reitit 34, 34M ja 34R)
- urheilukeskuksen saavutettavuus parani, kun vuoroväliä tihennettiin 60 minuutista 20-30 minuuttiin Citylinjan reittimuutoksella
- lipputuotteiden määrä väheni, asiakashinnoista tuli edullisempia aikuisille ja yläkouluikäisille kausilippumatkustajille, tasahintainen kertalippu korvasi kilometripohjaisen hinnoittelun

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Keskeisiä heikennyksiä uudistuksessa

- Porin ja Ulvilan kaupungit käyttävät lähes yhtä paljon määrärahoja joukkoliikenteen hankintoihin kuin aiemminkin, mutta liikennöinnin kustannusten kasvun takia määrärahalla saa vähemmän joukkoliikenteen tarjontaa
- avoimen joukkoliikenteen tarjonta päättyi reitillä Harjunpäästä Isojoenrannan kautta Porin keskustaan ja tien 2652 varren asukkailta Reikon kylässä
- avoimen joukkoliikenteen yhteydet Ulvilan Vanhakylästä Friitalaan päättyivät, markkinaehtoinen joukkoliikenne toimii yhteysvälillä koulupäivinä
- perjantai- ja lauantai-iltojen myöhäisvuoroja ei tarjota, koska joukkoliikennejaosto päätti asettaa työmatka- ja asiointiliikenteen vapaa-ajan liikkumisen edelle
- satunnaiset asiointiliikennevuorot harvaan asutuilta alueilta lauantaisin päättyivät
- Ahlaisten säännöllinen viikonloppuliikenne päättyi

Alkaneen valtuustokauden aikana ratkaistavia asioita

- nykyisen sopimuksen puitteissa linjakilometrien määrää voi muuttaa suuntaan tai toiseen 10 % vuodessa tai 20 % koko sopimuskauden aikana eli tarjonnan painopisteen muutokset ovat mahdollisia, mutta liikennettä lisäävien muutosten rahoittaminen tarkoittaa palvelun vähentämistä jollain alueella, jotta voi parantaa toisella, ellei hankintoihin käytettäviä määrärahoja lisätä kaupunginvaltuuston päätöksellä
- liikennepalvelulain mukaisen lippu- ja maksujärjestelmän hankinta pitkällä sopimuskaudella
- seudulliset joukkoliikenneyhteydet Porin saavutettavuuden varmistamiseksi yhteishankinnoilla Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja yhteysvälin kuntien kanssa (nykyisin Rauma- , Kankaanpää- , Merikarvia-yhteydet)

Matkojen määrän muutokset

Joukkoliikenneuudistuksen vaikutuksia matkustukseen ja matkustajiin on vaikea arvioida, koska muutos ajoittui ajanjaksolle, jolloin Covid-19 -tautiepideemia vähensi matkustusta merkittävästi. Tehtyjen matkojen määrät ovat olleet keväästä 2020 alkaen noin 40 % pienemmät kuin aiempina vuosina.

Kesäkuusta 2021 alkaen matkojen määrä on noudattanut hyvin tarkkaan vuoden 2020 matkojen määrää. Uudistuksella ei näin ollen vaikuttaisi olleen kokonaismatkustukseen heikentävää vaikutusta.

Matkustuksen tilastointi ei ole yhtenevä vuosien 2020 ja 2021 välillä, koska kauppatorin läpi ajettavien heilurien kuljettajia on ohjeistettu, että kertaalleen maksaneita matkustajia ei uudelleen pyydetä rahastuslaitteille kirjaamaan matkan jatkumista, vaan matkustajat saavat odottaa istuen matkan jatkumista. Heilurimaisesti ajetaan linjoja Pormestarinluodosta Sampolaan ja Leppäkorvesta Tuulikylän kautta Kalaholmaan. Aiemmin esimerkiksi Puuvillasta kauppatorin läpi Koivulaan (linjat 12+6 tai 2+4) matkustanut henkilö olisi vuonna 2020 näkynyt rahastuslaitteilla kahtena eri

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

matkana, nykyisen kuljettajaohjeistuksen mukaisesti vain yhtenä, jolloin matkustajamäärä on aiempaan verrattuna aliarvio.

Matkojen määrä kasvoi merkittävästi koulujen syysloman jälkeen, kun sää viileni. Liitteenä oleva kuvio matkustuksesta eri reiteillä kuvaa koulujen vaikutusta matkustukseen ylipäätään, ja myös minkä reittien varrella talvikaudella on enemmän kysyntää kuin kesällä.

Linjastosuunnitelman toteuttanut Ramboll Oy jatkoi syksyllä työtä linjaston toteutuksen toimivuustarkastelulla, jossa käytiin keskusteluja Porin Linjat Oy:n kanssa ja toteutettiin muutamia muutoksia aikatauluvarmuuden parantamiseksi. Lisäksi Ramboll Oy teki otannan rahastuslaitteiden datasta ja tarkasteli liikenteen kustannustehokkuutta, vuorojen kuormitusta ja matkamääriä kuvaavia tunnuslukuja (liitteenä).

Asiakaspalvelukyselyn tulokset ja muut palautekanavat

Palautetta joukkoliikenteen matkustajilta kerätään jatkuvasti monikanavaisesti. Porin Linjat Oy raportoi kuukausittain saadut ja vastatut palautteet, joita tulee sähköpostitse, puhelimitse, verkkosivujen palautelomakkeella ja Kyyti likel -sovelluksen kautta, sekä kuljettajien havainnot ja ehdotukset. Liikenteen suunnittelua koskeva palaute välitetään viranomaiselle vastattavaksi. Palautetta saapuu muutamia päivittäin, ajallista vaihtelua on paljon. Asiakas- ja kuljettajapalautteita on myös käsitelty yhteistyössä viranomaisen ja Porin Linjat Oy:n kanssa, ja niiden perusteella aikatauluja ja reittejä on hiottu toimivammiksi ennen talvikelien alkua.

Aloitteessa esitetyistä toimenpiteistä on toteutettu asiakaspalvelukysely, jonka tulokset on julkaistu yhteenvetona kaupungin verkkosivuilla 10.12.2021 ja tarkemmin avoimena tulossivuna verkkosivulla <https://bit.ly/3ftrZoU>, jotta kiinnostuneet voivat tutkia eri reiteistä annettu palautetta tarkemmin. Vastauksissa korostui tyytymättömyys keskustasta asuinalueille lähtevien myöhäisvuorojen vähenemiseen illoista ja viikonlopuista.

Myöhäisvuorot

Myöhäisvuorojen karsiminen on Covid-19 -tautilanteen takia ollut järkevä säästötoimi. Mikäli epidemian hallinta paranee ja yleisötapahtumien järjestäminen sekä vapaa-ajan viettäminen myöhään keskustassa on taas mahdollista, keskusteluun joukkoliikenteen myöhäisvuorojen tarjoamisesta ja rahoituksesta on valmistauduttava. Liitteenä on esimerkki perjantai- ja lauantai-iltojen myöhäisvuorojen reiteistä ja aikatauluista, sekä karkea hankintasopimuksen mukaisin yksikköhinnoin toteutettu kustannuslaskelma. Nykyisillä määrärahoilla myöhäisvuoroja ei voida hankkia, ellei muuta vuorotarjontaa samanaikaisesti vähennetä.

Myöhäisvuorojen tarkastelu on tehty vain Porin alueelta Porin kaupungin maksamasta liikenteestä. Liikennöinti Porista muihin kuntiin vaatii jatkoneuvotteluja muiden kuntien kanssa. Esitetty vuorotarjonta on suunniteltu tavanomaista viikonloppuliikennettä silmällä pitäen. Isojen yleisötapahtumien aikaiset myöhäisvuorot (esim. jazzien aikaan) vaatii enemmän tarjontaa ruuhkautumisen takia.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Tehtyjen karkeiden laskelmien mukaan suunnitelluilla myöhäisvuorojen liikenteen linjoilla (linjat 2, 3, 4, 6H, 9, 12, 35, 66) arvioidut vuotuiset liikennöintikustannukset ovat noin 50 000–250 000 € liikennöintimallista riippuen. Lipputuloja ei ole huomioitu laskelmassa. Mahdollinen päätös myöhäisvuorojen käynnistämisestä uudelleen vaatii laajaa liikennöinnin jatkosuunnittelua, jotta palvelu lisää aidosti matkustusta ja on kustannustehokasta toteuttaa.

Meri-Porin avoin joukkoliikenne

Meri-Porin linjaston uudelleen järjestelyillä vuosikustannuksia vähennettiin noin viidennes talven 2020-2021 reitteihin ja aikatauluihin verrattuna. Vuorotarjonta väheni mm. yhtenäiskoulua varten suunniteltujen tilausajon luonteisten linjojen 33 ja 33S poistamisen takia ja linjan 31 Mäntyluoto lopettamisen takia. Ilman merkittävää määrärahojen lisäystä tai lipputulosten kasvua aiempaan palaaminen on mahdotonta. Uudistuksen jälkeen ympärivuotinen kustannus Meri-Porin liikenteestä on noin 1,8 M €, mikä on 28 % koko paikallisliikenteen linjaston sopimuskorvauksesta 6,6 M€. Nykyiset reitit ja aikataulut löytyvät esityslistan liitteistä.

Ennen uudistusta toteutunutta matkustusta tutkittiin selvittämällä jokaisen linjan pysäkkikohtaiset nousut. Johtopäätöksenä todettiin, että Tiedepuiston ja keskustan välinen liikkuminen oli merkittävä liikkumisvirta Mäntyluodon ja Reposaaressa linjoilla 31, 40, 40M. Kustannustehokkuuden näkökulmasta Tiedepuiston ja keskustan välille on edullisempaa tarjota lisävuoroja omana reittinä, kuin kierrättää vuorot Meri-Porin kautta.

Perusopetuslain mukaiset koulukuljetukset Meri-Porin yhtenäiskoulun oppilaille ovat reittien ja aikataulujen suunnittelun lähtökohtana koulupiirin alueella. Koulukuljetukset hoidetaan yhdellä autolla Reposaaressa ja Mäntyluodosta (linja 43), toisella autolla Yyteristä (linja 34), ja kolmannella Kyläsaaren ja Preiviikiin suunnalta (linjat 34, 35 ja 7P).

Yhtenäiskoulun opetuksen alkamis- ja päättymisajat määrittävät, milloin bussien on oltava koululla. Koska reittejä ajetaan keskustasta koulun kautta päätepysäkeille Yyteriin ja Reposaaressa, sekä vaihtoyhteyksillä Preiviikin suuntaan, pitkät etäisyydet aiheuttavat haastetta aikataulujen yhteensovittamiseen yhtenäiskoulun opetusaikojen kanssa. Arkisin Tiedepuistoon tarjotaan yhteyksiä noin 60 minuutin välein linjoilla 35, 40M ja 43. Harvan vuorovälin takia odotusaikojen syntyy väistämättä kaikkialla Porissa.

Yhtenäiskoulusta riippumattomina aikoina Reposaaressa ja Mäntyluodosta ajetaan linjan 40M reittiä pitkin keskustaan, jolloin matka-aika on lyhyempi kuin linjalla 43 Pihlavan kautta. Pihlava-Kyläsaari-Uusiniitty -reitillä alueella matkustajille on kaksi reittivaihtoehtoa kohti keskustaa, joko Yyteristä saapuvalla 34-vuorolla Karjarannan kautta tai 35-vuorolla Pietniemen ja Tiedepuiston kautta Maantiekatua pitkin. Linjan 34 vuoroilla matka-aika on nopeampi kuin linjan 35 vuoroilla, mikä todennäköisesti näkyy myös tehtyjen matkojen määrässä.

Arki-iltaisain vuorotarjonta toteutetaan nopeina 34- ja 40M -vuoroina. Myöhäisvuoroja on vähennetty koko kaupungin alueella, mutta Meri-Porissa tarjotaan edelleen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

laajempaa liikennöintiäaikaa kuin muualla. Viimeiset vuorot lähtevät matkakeskuksesta klo 21:15 Mäntyluotoon ja Reposaareen, Uusiniitty-Kyläsaari-Pihlava-Kaanaa-Yyteri -reitille klo 22:30. Paluuvuorot keskusta lähtevät klo 22:25 (40M) ja 23:25 (34).

Viikonloppuisin Meri-Poriin ajetaan linjan 34 reittiä Yyteriin, josta vuorotunnein vuorot jatkavat tunnuksella 34M Mäntyluotoon ja 34R Reposaareen. Tarjonta mahdollistaa Meri-Porin sisäisen liikenteen ja asiointiyhteydet Pihlavan palveluihin. Enimmäismatka-aika Reposaaresta keskusta on Karjarannan sujuvasta liikenteestä huolimatta 1h 10 min. Viimeinen vuoro matkakeskuksesta lähtee klo 21:10 34R-vuorona Reposaareen ja palaa puolilta öin matkakeskukseen.

Arki-iltaisain olisi mahdollista ajaa 34M ja 34R -vuoroja korvaten 34 ja 40M -vuorot, mikäli Meri-Porin sisäisen liikenteen parantaminen nähdään nopeita keskustayhteyksiä tärkeämmäksi. 34M ja 34R -vuorot aiheuttaisivat matka-ajan pidentymistä keskusta matkustaville Kaanaan, Mäntyluodon ja Reposaaren asukkaille, Pihlava-Kyläsaari-Uusiniitty -reitin varrella asuville matka-aika säilyisi samana verrattuna 34-vuoroihin. Kustannuksissa ei olisi merkittävää eroa.

Lisätietoja joukkoliikenteen järjestämistavan muutoksista löytyy päätöksenteosta diaarinumeroilla

- PRIDno-2019-4653 järjestämistapa, Spring Advisor Oy
- PRIDno-2020-5402 reitit ja aikataulut, Ramboll Oy

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus, 14.02.2022, § 103

Valmistelijat / lisätiedot:

Johanna Jokelainen

johanna.jokelainen@pori.fi

yksikön päällikkö, yhteiset palvelut -yksikkö

Porin perussuomalaiset valtuustoryhmä, ensimmäinen allekirjoittaja Arto Nurmi jätti kaupunginvaltuuston kokouksessa 11.10.2021 § 220 valtuustoaloitteen koskien joukkoliikenneuudistuksen onnistumisen seurantaa. Kaupunginvaltuusto lähetti asian kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 18.10. § 2021 § 733 pyytää aloitteesta joukkoliikennejaoston ja sivistyslautakunnan lausunnot .

Asian esittely ja aikaisempi käsittely (sivistyslautakunnan lausunto 18.1.2022 § 9 ja joukkoliikennejaosto lausunto 25.1.2022 § 8) ovat historiatiedoissa.

Ehdotus

Esittelijä: Aino-Maija Luukkonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto merkitsee tehdyt toimenpiteet ja annetun lausunnon tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Asia päätettiin palauttaa yksimielisesti jatkovalmisteluun.

Joukkoliikennejaosto, 29.03.2022, § 19

Valmistelija / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Liitteet

- 1 Joukkoliikennekyselyn vastaukset Meri-Porin koululaiset, joukkoliikennejaosto 29.3.2022
- 2 Meri-Porin joukkoliikenteen suunnitteluperiaatteet ja parantamismahdollisuudet, joukkoliikennejaosto 29.3.2022
- 3 Aikataululuonnos 24.3.2022 Meri-Porin joukkoliikenne kouluvuoden 2022-23 aikana, joukkoliikennejaosto 29.3.2022

Porin perussuomalaisten valtuustoryhmä, ensimmäinen allekirjoittaja Arto Nurmi jätti valtuuston kokouksessa 11.10.2021 § 220 valtuustoaloitteen, joka koskee joukkoliikenneuudistuksen onnistumisen seurantaa. Valtuustoaloite on luettavissa historiatiedoista.

Kaupunginhallitus päätti pyytää kokouksessaan 14.2.2022 § 103 lisätietoja joukkoliikennejaostolta aikataulumuutoksista, joilla parannettaisiin koulumatkojen sujuvuutta ja vähennettäisiin odotusaikoja.

Asian esittely ja aikaisempi käsittely (sivistyslautakunnan lausunto 18.1.2022 § 9 ja joukkoliikennejaosto lausunto 25.1.2022 § 8) ovat historiatiedoissa.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Nykyisen liikennöintisopimuksen pitkäjänteisyydellä (kesto 8+2 vuotta) tavoitellaan, että joukkoliikenteen kokonaispalvelutaso on matkustajille mahdollisimman jatkuvaa ja ennustettavaa. Matkustajien liikkumistottumukset ovat yleensä varsin vakiintuneita. Joukkoliikennesuunnittelun nyrkkisääntö on, että tehtyjen muutosten vaikutuksia voi arvioida kokonaisvaltaisesti vasta noin 2–3 vuoden kuluttua muutoksista. Kertyneiden asiakaspalautteiden ja kokemusten sekä matkustajamäärien alueellisten muutosten perusteella Meri-Porin joukkoliikenteessä esiintyy puutteita, joita on perusteltua korjata tulevan kouluvuoden alusta.

Joukkoliikenneviranomaisen on neuvotellut Meri-Porin peruskoulujen joukkoliikennetarpeista 2.3.2022 Meri-Porin yhtenäiskoulun ja Kyläsaaren koulun kanssa. Muistio on oheismateriaalin yhteydessä.

Kysely koululaisille joukkoliikenteen toimivuudesta

Viikolla 11 toteutettiin koulujen ehdotuksesta Meri-Porin peruskoulujen oppilaille joukkoliikennekysely, jossa keskityttiin koulukyyteihin ja vapaa-ajan matkustustarpeisiin. Nettikyselyä jaettiin koulujen kautta (Meri-Porin yhtenäiskoulu,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Enäjärven koulu, Kyläsaaren koulu, Reposaaressen koulu) ja siihen saatiin 452 vastausta. Tulosten perusteella suurimmaksi puutteeksi koetaan bussien liian harva kulku niin koulu- kuin vapaa-ajanmatkoilla. Vapaa-ajanmatkoilla Meri-Porin bussien haluttaisiin kulkevan nykyistä useammin: arki-iltoihin suurin osa ja viikonloppuihin noin 50 prosenttia vastaajista toivoo puolen tunnin vuoroväliä. Koulumatkoilla hankalimmaksi asiaksi koetaan bussien ahtaus.

Vapaa-ajanmatkoilla iltaisin ja viikonloppuisin liikkumistarpeita on sekä keskustaan että Meri-Porin sisällä. Suurin osa vastaajista toivoo ilta- ja viikonloppuliikennettä ajettavan Meri-Porissa 34-linjan kaltaisesti eli Pihlava–Enäjärvi–Kyläsaari-reittiä. Tosin kyselyn vastaajajoukko painottui kyseiselle alueelle. Keskustaan päässä ajoreitillä ei ole merkitystä 45 prosentille vastaajista, kolmasosa toivoo Karjarannan reittiä ja viidesosa Vähärauman–Pietniemen-reittiä. Koko tuloskooste on oheismateriaalina. Kaikille porilaisille suunnattu avoin käyttäjäkysely on toteutettu aiemmin syksyllä 2021, eivätkä sen vastaukset olleet ristiriidassa koululaisten vastausten kanssa.

Palvelutasoa ohjaavat periaatteet kouluvuoden 2021-22 aikana

Meri-Porin nykyinen joukkoliikennetarjonta (linjat 34, 34M, 34R, 35, 40M, 43) perustuu säännöllisiin ja nopeisiin yhteyksiin keskustaan. Yyteri–Pihlava–Kyläsaari–Uusiniitty-alueelta tarjotaan kaikkina viikonpäivinä joka kulkutunnilla matka-ajaltaan nopeampi yhteys Karjarannan läpi keskustaan, mitä täydennetään arkisin päiväsaikaan Pietniemen ja Vähärauman kautta kulkevalla yhteydellä (30 minuutin kokonaisvuoroväli). Reposaaressen ja Mäntyluotoon ajetaan arkisin valtatieä pitkin ja Vähärauman kautta (reitit 40M ja 43) ja viikonloppuisin Pihlava–Kyläsaari-reittiä oikaisten Karjarannan läpi. Arkisin vuorot on rytmitetty niin, että eri suunnista pääsee Meri-Porin yhtenäiskoululle ja takaisin 10–20 minuutin odotusajoilla aamulla ja iltapäivällä.

Kaikkina päivinä vuorot pyritään ajamaan mahdollisimman vakiominuuttisesti, jotta matkustajan on helppo muistaa aikataulu ja koska Meri-Porin joukkoliikennematkustajista erittäin suuri osuus on muita kuin peruskoululaisia. Niin koululais- kuin kuntalaiskyselyssä Meri-Porin joukkoliikenteen suurimpana ongelmana nähdään vuorotarjonnan riittämättömyys suhteutettuna omiin liikkumistarpeisiin.

Palvelutason muutosten aikataulu

Asiakaspalautteiden ja kertyneiden kokemusten pohjalta on laadittu liikenteen muutosesitys, jossa on korjattu olennaisimpia puutteita kuitenkin säilyttäen liikenteen kokonaismäärä suunnilleen nykytasoisena. Linjakilometreinä mitaten kokonaisuuden liikennöintimäärä lisääntyy talvikaudella viikkotasolla noin 3 prosenttia.

Muutosesityksessä on pyritty noudattamaan edellisen toimikauden joukkoliikennejaoston vahvistamia suunnitteluperiaatteita. Oheismateriaali sisältää vaihtoehtoistarkasteluja eräiden muiden liikennöintimallien kustannuksista ja vaikutuksista.

Meri-Porin koululaisten matkustustarpeita parantavat muutokset esitetään toteutettavan elokuusta 2022 alkaen. Nykyiset aikataulut on vahvistettu kesäkuun 2022 alkuun asti. Palvelun luotettavuuden nimissä kesken aikataulukauden tehtävien muutosten tulisi rajoittaa lähinnä aikatauluvarmuuden parantamisen kaltaisiin pieniin teknisiin asioihin. Kokonaan uusien vuorojen perustamiseen liikennetuotantoon (esimerkiksi kuljettajien työvuorosuunnittelu) tulee yleisellä tasolla varata aikaa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

vähintään muutama viikko. Lisäksi Meri-Porin peruskoulujen rehtorit pitävät elokuuta 2022 siedettävänä aikatauluna parannusten toteuttamiseen.

Muutosaikatauluesitys on tässä vaiheessa luonteeltaan luonnos, jonka pohjalta ei ole suunniteltu liikennetuotantoa eli autokiertoja ja kuljettajien työvuoroja. Tuotannollista tehokkuutta ajosarjojen suunnitteluun voidaan löytää esimerkiksi yhdistämällä samoihin kuljettajien työvuoroihin enemmän ristiin Meri-Porin liikennettä ja muuta liikennettä. On perusteltua, että aikataululuonnokseen voidaan tehdä liikennetuotannon suunnittelun yhteydessä vielä vähäisiä muutoksia esimerkiksi aikatauluvarmuuden, liikennetuotannon tehokkuuden ja joukkoliikenteen mielekkään kokonaispalvelutason varmistamiseksi.

Suunnitteluperiaatteet: Meri-Porin ja Makholman suunnan avoin joukkoliikenne kouluvuoden 2022-23 aikana, linjat 7, 7P, 34, 34M, 34R, 34W, 35, 40M ja 43

1. Linjat 34, 35 ja 43 ajetaan Meri-Porin yhtenäiskoululle vakiominuuttisuusperiaatteella (tulot noin klo 7.50, 8.50 ja 9.50 ja paluut noin klo 12.08, 13.08, 14.08, 15.08, ajat sisältävät muutaman minuutin liikkumavaran). Muutos lyhentää odotusaikoja aamulla Yyterin suunnasta.
2. Vuorotiheys Pihlava-Kyläsaari-Uusiniitty-alueelta keskustaan aamuruuhkan aikana säilytetään puolessa tunnissa muutamalla lisävuorolla linjalle 35.
3. Arkisin linjan 40M vuoroja muutetaan jonkin verran 43-vuoroiksi Meri-Porin sisäisten kulkuyhteyksien parantamiseksi (esim. Mäntyluoto-Pihlava-yhteys) ja lisäkapasiteetin saamiseksi Meri-Porin yhtenäiskoulun koulukuljetuksiin. Nopeampina 40M-vuoroina säilytetään vähintään keskeisimmät työmatkayhteydet Reposaaresta ja Mäntyluodosta keskustan suuntaan ja takaisin.
4. Arki-iltojen liikenne ajetaan nykyiseen linjarakenteeseen pohjautuen seuraavin pienin muutoksin: linjalle 35 lisätään yksi lisävuoro parantamaan Vähärauma-Pietniemi-Kyläsaari-Pihlava-alueen palvelutasoa ja muutama ilta-aikainen 40M-vuoro muutetaan linjan 43 vuoroiksi parantaen Meri-Porin sisäistä liikennettä.
5. Meri-Porin viikonloppuliikenteen painopistettä muutetaan hieman iltapainotteisemmaksi säilyttäen viikonloppuliikenteen kokonaismäärä suunnilleen nykyisellään. Viikonloppuliikenne ajetaan keskustan päässä nopeampaa Karjarannan reittiä.
6. Makholman suunnan aamuliikenteen painopistettä muutetaan niin, että Kyläsaaren kouluun ja Meri-Porin yhtenäiskouluun on kaikkina koulupäivinä yhteydet kahdeksaksi ja yhdeksäksi. Kaikkina arkipäivinä (mukaan lukien koulujen loma-ajat) tarjotaan Makholmasta keskustaan aamulla vähintään kaksi menoyhteyttä ja iltapäivällä vähintään kaksi paluuyhteyttä.
7. Ulasoori-Kyläsaari-välin aikatauluja ei erikseen soviteta Kyläsaaren koulun alkamis- ja päättymisaikoihin Meri-Porin avoimella joukkoliikenteellä. Sivistystoimialalle esitetään, että sivistystoimiala järjestää tarvittavat taksikuljetukset Ulasoarin alueen alakoululuokkien kuljetusoppilaille, perusteena Ulasoarin joukkoliikennelinjastossa tapahtuneista olennaisista muutoksista johtuva koulumatkan rasittavuus ja vaikeus.
8. Ydinkeskustassa Matkakeskus-Kauppatori-välillä ajoreitit muutetaan liikenteen sujuvoittamiseksi ja yhdenmukaisuuden lisäämiseksi seuraavasti:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Matkakeskukselta Kauppatorille reittiä Rautatienpuistokatu–Yrjönkatu–Mikonkatu–Antinkatu ja Kauppatorilta Matkakeskukseen reittiä Antinkatu–Rautatienpuistokatu.

9. Osa pienimpien käyttäjämäärien vuoroista, kuten varhaisaamut ja myöhäisillat, voidaan ajaa jatkossa paikkamäärältään pienemmällä linja-autokalustolla, mikäli ratkaisulla saavutetaan tuotantoon kustannussäästöjä esimerkiksi kuljettajien työvuorosuunnittelun kautta.
10. Kyseisiä periaatteita käytetään soveltuvin osin myös koulujen kesäloman ajan liikenteen suunnittelussa osittain kesästä 2022 ja täysimääräisesti kesästä 2023 alkaen. Nykyiseen tapaan kesällä vuorotarjontaa on vähemmän kuin kouluvuoden aikana.
11. Muilta osin kouluvuoden 2022–2023 liikennetuotannon suunnittelua jatketaan oheisluonnoksena olevan aikatauluuonnoksen pohjalta. Ennen julkaisua aikatauluihin voidaan tehdä vähäisiä muutoksia aikatauluvarmuuden, liikennetuotannon tehokkuuden, oppilaskuljetusten sujuvuuden ja joukkoliikenteen mielekkään kokonaispalvelutason varmistamiseksi.

Joukkoliikennejaoston päättää ehdottaa sivistyslautakunnalle, että Ulasoorin alueella asuvien lasten koulumatkoista tehdään ennen kouluvuoden 2022-23 alkua arviointi, ovatko koulumatkat oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen liian vaikeita, rasittavia tai vaarallisia.

Joukkoliikennejaosto päättää hyväksyä esitetyt suunnitteluperiaatteet Meri-Porin joukkoliikenteen muutoksista kouluvuoden 2022-23 jatkosuunnittelua varten.

Kokouskäsitely

Merkitään, että Tarja Grönblom poistui tämän pykälän käsittelyn aikana kokouksesta kello 16.27.

Merkitään, että Mari Nurmi poistui tämän pykälän käsittelyn aikana kokouksesta kello 16.40.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisäksi joukkoliikennejaosto päätti, että linjan 34 klo 14.20 lähtevää vuoroa selvitetään lisää.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus, sivistyslautakunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 20

Joukkoliikenneviranomaisen talouden toteuma vuonna 2021

PRIDno-2021-467

Valmistelija / lisätiedot:

Jonna Vainio

jonna.vainio@pori.fi

Liitteet

1 Tuloslaskelma, joukkoliikenne 2021

Joukkoliikenteen uudistus astui voimaan 7.6.2021, kun liikennöinnissä siirryttiin käyttöoikeussopimuksesta hankintasopimukseen. Tämä tarkoitti muun muassa sitä, että lipunmyyntituotot, mutta myös taloudellinen riski siirtyi liikennöitsijältä joukkoliikenneviranomaiselle eli Porin kaupungille.

Joukkoliikenteen kustannuspaikalle tehtiin yksi talousarviomuutos vuoden 2021 aikana. Kaupunginvaltuusto päätti 26.4.2021 kokouksessaan myöntää 0,7 M euron lisämäärärahan ja muutoksen vuoden 2021 talousarvioon covid-19 -taudin aiheuttaman avoimen joukkoliikenteen lipputuloaleneman kompensoimiseksi.

Lipunmyyntituotot kasvoivat lopulta loppuvuodesta 0,1 M euroa budjetoitua suurimmiksi. Toimintatuottojen suuri nousu johtui kuitenkin avustusten lisääntymisestä yli 1 M eurolla. Valtio myönsi joukkoliikenteelle yli 1 M euroa budjetoimatonta valtionapua vuoden 2021 aikana; ilmastoperusteinen tuki sekä kaksi erillistä tukea lipputulomenetyksiin koronan vuoksi, josta viimeinen 149 000 euron koronatukipäätös tuli vielä aivan joulukuun loppupuolella. Valtionavustuksista maksettiin edelleen liikennöitsijöille tukea lipputulomenetyksiin yhteensä 218 000 euroa.

Toimintamenot jäivät lähes 0,9 M euroa pienemmiksi kuin käyttösuunnitelmassa oli arvioitu. Henkilöstökulut eivät toteutuneet käyttösuunnitelman mukaisesti joukkoliikenteessä johtuen siitä, että henkilöstösuunnitelman mukaiset rekrytoinnit jäivät osittain toteutumatta. Tähän vaikutti muun muassa pitkään jatkuneet rekrytointivaikeudet joukkoliikenteessä.

Palvelujen ostot jäivät yli 0,9 M euroa pienemmiksi käyttösuunnitelmaan verrattuna. Tästä suurin osa tulee asiakaspalvelujen ostoista, jotka jäivät 0,9 M euroa pienemmiksi. Käyttösuunnitelmassa asiakaspalvelujen ostoihin kirjattiin huhtikuussa joukkoliikenteelle myönnetty 0,7 M euron lisämääräraha. Määrärahalisäystä ei olisi taloudellisesta näkökulmasta jälkikäteen katsottuna tarvittu, mutta ilman tätä saatua 0,7 M euron lisämäärärahaa ei olisi voitu tehdä uutta liikenteen hankintasopimusta samassa laajuudessa kuin alkuperäinen määräraha olisi mahdollistanut, koska valtion tukipäätökset tulivat vasta sopimuksen teon jälkeen.

Joukkoliikenteen toimintakate alittui 2 M eurolla.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto päättää merkitä tiedoksi joukkoliikenne ja liikkuminen - toimintayksikön vuoden 2021 talouden toteumaraportin.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi

Elinvoima- ja ympäristölautakunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 21

Joukkoliikenneviranomaisen talousraportti tammi-helmikuu 2022

PRIDno-2022-601

Valmistelija / lisätiedot:

Jonna Vainio, Merika Lanne

jonna.vainio@pori.fi, merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Joukkoliikenne talousraportti 1.1.-28.2.2022

Joukkoliikenteen uudistus astui voimaan 7.6.2021, kun liikennöinnissä siirryttiin käyttöoikeussopimuksesta hankintasopimukseen. Tämä tarkoitti muun muassa sitä, että paitsi lipunmyyntituotot, myös taloudellinen riski siirtyi liikennöitsijältä joukkoliikenneviranomaiselle eli Porin kaupungille. Joukkoliikenne ja liikkuminen-toimintayksikön kustannuspaikalle ei ole vielä helmikuun loppuun mennessä kirjautunut lainkaan lipputuottoja; vuoden ensimmäinen hankintasopimuksen mukainen tasaus (tammikuulta) on tullut maaliskuussa ja myös helmikuun osalta raportointi on valmistunut. Kuukausitasolla tammi-helmikuun lipputuotot olivat yhteensä noin 340 000 euroa, joka on ajankohtaan nähden huomattavasti odotettua (420 000 euroa) vähemmän. Tammi-helmikuussa lipputulojen olisi kuulunut kuukausitasolla olla lähempänä vuoden 2021 marraskuun 245 000 euroa. Koronatilanne heikkeni alkuvuodesta ja se vaikutti heti lipputuloihin vähentävästi. Vaikka matkoja on alkuvuonna (viikot 1–11) tehty 11 % enemmän (293 000) kuin vastaavana aikana 2021 (278 000), ovat lipputulot pienemmät.

Tammi-helmikuun matkustukseen vaikutti erityisesti Covid-19-taudin leviäminen koululaisten joukossa, mikä vähensi säännöllisten matkustajien matkojen määrää. Yleinen tietoisuus tautitilanteesta vähensi myös asiointimatkoja, mikä heikensi lipputuloja. Joukkoliikenteen uudistusta enemmän matkustukseen vaikuttavat Covid-19-tautitilanne, siihen liittyvät rajoitukset ja etäopetus, sekä pyöräilyä suosivat sääolot.

Vuoden 2022 valtionavustuksiin on budjetoitu 790 000 euroa. Viime vuonna joukkoliikenne sai budjetoimatonta valtionapua yhteensä yli 1 M euron arvosta. Tässä vaiheessa vuotta mahdollisista ylimääräisistä valtionavustusosuuksista ja niiden suuruudesta ei voida antaa luotettavaa arviota.

Joukkoliikenteen valtionapujen ennustaminen on erittäin vaikeaa. Traficom on maaliskuussa tiedustellut kaikilta joukkoliikennettä järjestäviltä kaupungeilta niiden odotuksia matkustuksen kehittymisestä ja lipputuloista vuosina 2021–25. Ennustukset vaihtelevat merkittävästi eri kaupungeissa ja tilannekuva on epäselvä. Traficom tiedusteli myös, miten polttoaineen hintojen korotusten vaikutukset näkyvät kaupungeissa. Todennäköisesti seudullisissa yhteishankinnoissa, joissa indeksitarkistus tehdään vain kerran vuodessa, sopimuksista käydään polttoaineen hinnan takia neuvotteluja ja epävarmuus vaikuttaa uusiin kilpailutuksiin. Myös Porin Linjat Oy on tiedustellut mahdollisuutta tehdä indeksitarkistus liikennöintikorvauksen laskuttamisessa kerran kuukaudessa. Nykyisen sopimuksen mukaan tarkistus tehdään 3 kk välein.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Palvelujen ostoihin on kirjattu liikennöinnin oston ennakkomaksut Porin Linjat Oy:lle tammi-helmikuulta. Polttoaineen hinnan nousu vaikuttaa liikenteen ostokustannuksiin. Joulukuun indeksitarkistuksen jälkeen liikenteen osto on 2,6 % eli vuositasolla yli 170 000 € kalliimpaa kuin sopimuksen tekohetkellä. Seuraava indeksitarkastus tehdään maaliskuussa.

Henkilöstökulut ovat tavallista pienemmät, koska vapaaksi jäänyttä suunnittelijan työsuhdetta ei ole vielä täytetty.

Polttoaineen hinnannousu saattaa aiheuttaa siirtymää henkilöautomatkoista joukkoliikenteeseen. Jos siirtymä kohdentuu ruuhka-ajan liikenteeseen samanaikaisesti, kun Covid-19-taudin takia joudutaan miettimään matkustajamäärien mahdollista rajoittamista tai aluehallintoviraston määräyksestä tartuntojen ehkäisemiseksi, ei nykyisillä määrärahoilla ole mahdollista ostaa lisävuoroja ruuhkan hallitsemiseksi. Riski ei kuitenkaan toteutune ennen kesää.

Traficom käy kevään aikana neuvotteluja kaupunkien kanssa joukkoliikenteen valtionavuista ja mahdolliset lisäykset tukiin lipputulomenetysten tai polttoaineen hinnankorotusten takia selvinnevät vasta kesällä tai sen jälkeen, riippuen valtion lisätalousarvioiden aikatauluista. Perusrahoituksen osalta (n. 800 000 euroa) päätös myönnettävästä tuesta vuodelle 2022 tehtäen ennen kesälomakauden alkua. Joukkoliikenneviranomaisen seuraa valtionavustusten tilannetta sekä lipunmyyntituottojen kehitystä tarkasti.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää merkitä talousraportin tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi

Elinvoima- ja ympäristölautakunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 22

Joukkoliikennejaosto, kuntalaisaloitteiden raportointi 2021

PRIDno-2021-1097

Valmistelija / lisätiedot:

Merita Pajunen

merita.pajunen@pori.fi

Liitteet

1 Joukkoliikennejaosto kuntalaisaloitteiden raportti 2021

Kuntalain 23 pykälän mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä tai säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevista asioista. Aloitteen tekijälle tulee antaa vastaus aloitteen johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Hallintosäännön 151 pykälän mukaan aloitteen käsittelystä vastaa se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Lisäksi kaupunginhallituksen tulee vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esittää valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsiteltyjä. Muun toimielimen toimivaltaan kuuluvista aloitteista tulee antaa tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla, päättää mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Joukkoliikennejaoston vastuulle kuuluneiden kuntalaisaloitteiden käsittelystä on koottu liitteenä oleva raportti vuoden 2021 kuntalaisaloitteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää

- merkitä tiedoksi vuoden 2021 toimivaltaansa kuuluneet kuntalaisaloitteet ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet.
- raportoitujen kuntalaisaloitteiden osalta, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Päätös

Joukkoliikennejaosto päätti

- merkitä tiedoksi vuoden 2021 toimivaltaansa kuuluneet kuntalaisaloitteet ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet.
- raportoitujen kuntalaisaloitteiden osalta päätti, että raporttiin valmiiksi merkityt ovat loppuun käsiteltyjä.

Tiedoksi

Konsernipalveluiden asiakirjahallinnon vastuuhenkilö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 23

Tiedoksi merkittävät asiat

Valmistelija / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Varsinais-Suomen ELY-keskus on julkaissut kilpailutuksen otsikolla Reittipohjaiset joukkoliikennepalvelut 2022/1, Kokemäki-Pori, Eura-Pori 12.3.2022. Tarjousten jättämisen määräaika on 19.4.2022 mennessä.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§11, §12, §13, §14, §15, §17, §19, §20, §21, §22, §23

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei kuntalain 136 §:n perusteella saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§16, §18

Oikaisuvaatimusohje

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen

Päätökseen tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, sekä Porin kaupungin jäsen.

Päätöksen tiedoksianto ja oikaisuvaatimusaika

Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan sekä kuntayhtymän kuntalain 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen pöytäkirja tai viranhaltijapäätös siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua pöytäkirjanotteen lähettämisestä kirjeellä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai kolmantena päivänä pöytäkirjaotteen lähettämisestä asianomaisen suostumuksella sähköisenä viestinä. Kunnan jäsenen ja kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijapäätöksen osalta toimielimelle, jonka alaisuudessa viranhaltija toimii. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Oikaisuvaatimuskirjelmä on allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimuksen käsittelemiseksi kirjelmässä on ilmoitettava vaatimuksen tekijän nimi ja postiosoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset vaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen perille toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa osoitteeseen:

Porin kaupungin kirjaamo
PL 121
28101 PORI

Käyntiosoite: Otavankatu 5 A, 3 krs.

Vaihde: (02) 621 1100

Kirjaamo: (02) 623 4470

Faksi: (02) 634 9417

Sähköposti: kirjaamo@pori.fi